

udvidelse af institutionernes låneområder. For Københavns kreditforening kræver omlægningen en lovændring, medens omlægningen for Husejernes kreditkasse kan gennemføres ved en statutændring.

Til støtte for ændragendet anføres:

„En sådan udvidelse ville betyde, at de 2 institutioners låneområder — i modsætning til nu — ville falde sammen og — som byudviklingslovgivningen er i dag — herefter udgøre København, Frederiksberg og Gentofte kommuner, samtlige kommuner i Københavns amtsråds-kreds samt Hørsholm, Birkerød og Farum kommuner. Herved ville kreditkassens område blive udvidet med Dragør, Store Magleby, Værløse, Ballerup-Maaløv, Ledøje-Smørum, Høje-Taastrup, Herstedøster-Hersted-vester, Vallensbæk og Thorslunde-Ishøj kommuner i Københavns amtsråds-kreds og begge institutioner med Hørsholm, Birkerød og Farum kommuner i Frederiksborg amtsråds-kreds.

Til støtte for udvidelsen synes at tale, at lovgivningen nu — ikke alene i byudviklingsloven, men også i byplanlovens § 4 (lovbekendtgørelse nr. 242 af 30. april 1949) — medregner de 3 nævnte i Frederiksborg amtsråds-kreds beliggende kommuner til Storkøbenhavn, hvor vore 2 institutioners låneområde i årenes løb er blevet udvidet i takt med den bymæssige bebyggelses fremskriden. Der er da også i de 3 kommuner — i langt højere grad end i de vestlige kommuner i Københavns amtsråds-kreds — et udstrakt etagebyggeri under udvikling. Det må derfor være naturligt, at særlig etagebyggeriet derude, der i øjeblikket kun betjenes af een kreditforening, får samme adgang til at indhente lånetilbud fra flere kreditforeninger som byggeriet i det øvrige hovedstadsområde. Det må her fremhæves, at en række af vore faste lånsøgere, der har etagebyggeri under opførelse i de 3 oftnævnte kommuner, har været utilfredse med ikke her at kunne blive betjent af den kreditforening, de var vant til at gøre forretninger med.“

Ministeriet har fundet det rimeligt at imødekomme det pågældende forslag, der iøvrigt har været drøftet af kreditforeningernes stående fællesudvalg.

2. Ændrede udlånsgrænser for husmandskreditforeningerne.

På grundlag af et omfattende udvalgsarbejde blev der ved lov nr. 202 af 30. maj 1952 foretaget en forhøjelse af de to husmandskreditforeningers lånegrænser, og der indførtes en ny ordning, hvorefter lånegrænserne underkastedes automatisk regulering efter nærmere regler. Lånegrænserne blev i den nævnte lov fastsat til 18 000 kr. for jordbrugene

og til 15 000 kr. for de jordløse huse. Ved den „automatiske“ regulering i 1954 forhøjedes grænserne til henholdsvis 19 600 kr. og 15 500 kr. Næste regulering skulle være foretaget i 1957. Husmandskreditforeningerne har imidlertid nu ønsket en yderligere forhøjelse af lånegrænserne ud over det, reguleringen har medført. Man henviser til, at de øvrige kreditforeninger har forhøjet deres låneudmåling, hvorefter grundlaget for ordningen har forskudt sig, og til, at husmandskreditforeningerne til trods for nyordningen både absolut og relativt er gået tilbage sammenlignet med de andre foreninger. Dette gælder særlig udpræget for landbrugs-panternes vedkommende.

Der har været forhandlet i boligministeriet mellem repræsentanter for husmandskreditforeningerne og de øvrige kreditforeninger, men det har vist sig umuligt at nå til enighed om en fælles indstilling om en forhøjelse af grænserne.

Det nu fremsatte forslag hviler på følgende betragtninger:

a) *Husmandsbrug.* De hidtidige reguleringer af lånegrænserne er foretaget på grundlag af prisudviklingen for den gruppe af ejendomme, der oprindelig udgjorde husmandskreditforeningernes udlånsområde. Fra husmandskreditforeningernes side hævdes det iøvrigt, at de hidtil gennemførte forhøjelser har ligget i underkanten i forhold til stigningen i prisniveauet.

Ved disse reguleringer er der i mindre grad taget hensyn til, at denne gruppe af ejendomme foruden den prismæssige udvikling også har undergået en teknisk udvikling, som bevirker, at husmandsbrug og dermed ligestillede ejendomme i dag er noget ganske andet end, dengang husmandskreditforeningerne blev stiftet. En fastholden af det oprindelige udgangspunkt vil derfor bevirke, at disse ejendomme kommer udenfor husmandskreditforeningernes virkeområde. Man kan her pege på, at investeringsbehovet ved oprettelse af et nyt husmandsbrug i 1956 ligger mellem 70 000 og 90 000 kr. inclusive besætning og inventar, og efter foreliggende oplysninger handles ældre ejendomme af denne kategori til 60 000—80 000 kr.

Lånegrænsen foreslås derfor nu forhøjet til 25 000 kr. fra de 19 600 kr., der gælder i øjeblikket.

b) *Jordløse huse.* Såfremt man på samme måde som for husmandsbrugene søger at finde frem til foreningernes naturlige låneområde for de jordløse ejendomme, vil det være nærliggende at betragte landarbejderboligerne og de huse på landet og på købstædernes markjorder, der finansieres med støtte efter boligstøttelovens kapitel IV, som typi-